

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrite nu se înapoiază

Scrisori nefrancate se refuza.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NAȚIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

DRAPELUL

APARE:
MARȚI, JOI și SÂMBATĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor. pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordează conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

Sinoadele.

Dieceza Caransebesului.

ȘEDINȚA I.

— Deschiderea. —

Caransebeș, 7 Mai st. n. 1905.

Cam pe la orele 12 se adunară deputații, mireni și din cler, în sala mare a Comunității de avere și fiind în număr, au ales o deputațiune, constătătoare din P. O. D-ni protopresbiteri Ioan Pinciu și Ioan Pepa, și din deputații mireni Alexa Onițiu, Petru Corcan, George Breban și Dr. Cornel Petric pentru a invita pe P. S. Dn. Episcop la ședință.

Apariția Prea S. Sale în sală este salutată cu vii aclamațiuni.

Urcându-se pe tribuna presidială, deschide P. S. Sa Domnul episcop **Nicolae Popea** sesiunea sinodală cu următorul discurs cetit cu voce tare și accentuare vivace:

«Hristos a înviat!
Domnilor deputați!

Cu adevărată bucurie sufletească Vă salut dlor deputați eu salutarea noastră străbună creștinească «Hristos a înviat!», când Vă văd astăzi adunați aici la Episcopia noastră, pentru ca întrunindu-ne în Sinodul eparhial pe baza legii noastre fundamentale, Statutul organic, să lucrăm împreună la promovarea intereselor noastre bisericești, întru mărirea lui Dumnezeu și fericirea poporului nostru credincios.

După întristătoarele zile ale patimilor Mântuitorului nostru Isus Hristos, ce le-am serbat zilele trecute, a urmat bucuria triumfului adevărului asupra întunerecului, a urmat luminata sărbătoare a Învierii Domnului, și sfintele noastre biserici au resunat de cântările de bucurie, prin cari s'a serbat Învieria Domnului. Sufletele noastre s'au ridicat de-asupra mizeriei de toate zilele, s'au umplut de evlavie adevărată creștinească și de nădejde neclintită în ajutorul Mântuitorului nostru Isus Hristos, care a biruit moartea și întunerecul, și așa cu puteri înalte și cu cugete curate vom lucra în Sinodul nostru eparhial lucrarea, care are să asigure trăinicia mărețului edificiu al bisericii noastre naționale.

Cu drept cuvânt ne putem deci simți fericiți, dlor deputați, că din grația lui Dumnezeu și în urma luptelor statornice și mult obositoare ale înaintașilor noștri am ajuns la organizațiune bisericească frumoasă, admirată și învidiată și de alte popoare conlocuitoare, după cum am atins aceasta în o altă vorbire precedentă a mea.

Această organizațiune frumoasă dă puțința, ca fiecare membru al bisericii, și îndeosebi reprezentanții clerului și ai poporului, să concurgă cu sfaturile lor înțelepte, cu părerile lor obiective, cu iubirea lor dezinteresată față de biserică, pentru de a întări *biserica noastră vie națională*, a-i asigura trăinicia ei și a da direcțiune pentru buna și înțeleaptă ei conducere în cele ce privesc sfera ei de activitate, ce cade afară de cadrul învățăturilor și adevărurilor religioase, pentru a căror intactă păzire și păstrare sunt chemați arhierii.

Domnilor deputați! Ca unul, care însu-mi am fost însuflețit pentru viața constituțională și am lucrat după puterile mele pentru introducerea acestei vieți constituționale bisericești, sunt convins și acum, că viața bisericească constituțională numai folositoare poate să ne fie, dacă vom avea înțelepciunea recerută, ca să nu deviam dela ținta cea adevărată a lucrărilor noastre, care nu poate să fie alta, decât interesul general, binele comun; dacă vom avea înțelepciunea și puterea sufletească, ca să nu ne lăsăm abătuți prin veleități personale, prin discordii, prin interese particulare. Și eu sunt convins, dlor deputați, că fiecare dintre D-Voastre, când a luat asupra-și misiunea onorifică de reprezentant al clerului și poporului în Sinodul nostru eparhial și când s'a prezentat aici, pentru a lua parte la lucrările sinodale, este însuflețit de dorul de a lucra, de a concurge cu sfatul și înțelepciunea sa numai pentru promovarea binelui comun, pentru promovarea intereselor generale ale bisericii noastre eparhiale în special și a bisericii noastre naționale în general.

Sunt multe de lucrat, sunt multe de perfecționat, sunt multe de dezvoltat în cadrul organizațiunii noastre bisericești, dară, domnilor deputați, în nizuința noastră de a perfecționa cele neperfecte, în nizuința noastră de a dezvoltă cele ce sunt de dezvoltat, să nu precipităm, să nu lăsăm din vedere mersul prevăzător și sigur, să nu ne lăsăm răpiți de dorul nostru de a ajunge de odată și fără trecere la ținta, la care nuzim, pentru că în afacerile vitale ale bisericii orice precipitare, orice săritură forțată poate aduce numai pagube. Să nu lăsăm deci din vedere precauțiunea obligată, mijloacele de cari dispunem, pe cari le putem numi încă modeste, căci mai ușor se ajunge la țintă, dacă vom fi conduși de principiul «mereu tot înainte», fără nici o săritură directă, căci după cum se zice, mai curând ajungi la țintă, dacă în calea ta încunjuți obstacolele, ce îți stau înainte, decât dacă fără considerare la aceste obstacole voești să treci peste ele. Și este știut, domnilor deputați, că mai mult s'ajunge cu prudență și precauțiune.

Din însași împrejurarea, că biserica noastră națională se bucură de organizațiunea ei frumoasă, rezultă, că se află mulți, cari nu văd cu ochi buni această organizațiune. Timpurile sunt critice, neajunsurile sunt multe și astfel ușor putem fi expuși la tentațiuni, la cercări, cari pot să ne aducă pedeci pentru înaintarea noastră cea adevărată; pot să producă lupte, pe cari noi nu le putem dori, ci să fie încunjurate. De aceea este de neapărată trebuință, ca noi respectând organizațiunea noastră bisericească eluptată de înaintașii noștri, în activitatea noastră să o păzim cu sfințenie, ca astfel să se poată vedea alipirea noastră neștrămutată față de această organizațiune și în consecvență să ne respectăm drepturile și datorințele, ce în cadrul acestei organizațiuni compet și respective incumb unuia sau altuia.

Domniile Voastre în decursul lucrărilor Sinodului veți avea ocaziunea a cunoaște atât mersul afacerilor noastre eparhiale, cât și unele chestiuni generale de caracter îngrijitor și de aceea

asupra acestora nu este de lipsă, ca să mă extind acum în detail.

Aflu numai de lipsă, ca semnalând unele simptome bolnăvicioase, ce se ivesc pe alocurea, deși sporadic, între credincioșii noștri, — înțeleg mișcările sociale cu caracter ostil bisericii și instituțiilor ei, precum și organizațiunii sociale de astăzi, — să-mi exprim speranța, că acestea vor trece fără să aducă daună sufletească poporului nostru în urma simțului religios și moral al acestuia, simțului de jertfire pentru instituțiile noastre bisericești, cari simțeminte nobile se vor păstra și mai încolo în poporul nostru în urma zelului și activității conducătorilor lui firești. În această privință așteptăm rezultate favorabile și dela înființându biserica delângă Văsiiova în așa numita Vale Godinova, care are mențiunea a se desvoltă în mânăstire.

Simțul religios și moral al poporului, întărit la sinul bisericii noastre ortodoxe strămoșești, a asigurat existența de până astăzi a poporului nostru și tot acest simț religios și moral, nutrit la sinul bisericii noastre ortodoxe strămoșești, va asigura poporului nostru existența sa și pentru viitor.

După acestea, domnilor deputați, fiind convins, că cuvintele mele arhieresti vor fi bine primite din partea Domniilor Voastre, și apreciindu-le veți contribui în concordie cu înțelepciunea și bunăvoința Domniilor Voastre la rezolvarea favorabilă a chestiunilor, ce și așteaptă rezolvarea în sesiunea noastră sinodală actuală, cerând dela Dumnezeu binecuvântarea Sa și salutându-vă de nou la Episcopia noastră, declar sesiunea III a periodului al XII al Sinodului nostru eparhial de deschisă.

Aclamând discursul deputații, cari l-au ascultat stând în picioare, își ocupă locurile și se trece la rezolvarea formalităților.

Se cetește apelul nominal și se constată prezența alor 39 deputați, prin urmare declară P. S. Sa Sinodul capabil a aduce concluze valide, fiind prezentă majoritatea absolută.

Se împarte apoi materialul prezentat pentru desbatere, la diferitele comisii.

Se prezentă cererile pentru concediu ale deputaților împiedecați de a lua parte și se acordă concediu pentru întreaga durată a Sinodului d-lor: Alex. Mocsonyi, Zeno Mocsonyi, Alexandru Lupu, Toma Haneș, George Popovici (Cliciova), Dr. Pompeiu Marcu și Sebastian Olariu.

Ședința se ridică la orele 1.

Eri, Luni, s'au ținut 2 ședințe, absolvându-se referadele comisiei bisericești, școlare și financiare. Astăzi, Marți, are loc a IV-a ședință n. a. la orele 10 și probabil că dejă azi d. m. sau cel târziu mâne, Miercuri n. a., se va încheia sesiunea Sinodului.

Desbaterile au fost foarte vii și interesante, mai ales eri, la raportul comisiei bisericești, unde s'a atins o serie întreagă de chestiuni foarte importante, aproape vitale pentru biserică.

Deosebit de important este, că s'a primit cheia pentru *impărțirea fondurilor* cu înființându episcopie dela Timișoara.

Raportul special urmează.

Arhidieceza.

— Raport special. —

ȘEDINȚA I.

Sibiu, 7 Mai st. n. 1905.

După celebrarea santei liturgii împreună cu chemarea Duhului Sânt în biserică din suburbiul Iosefin prin Exc. Sa I. P. S. D. Arh. și Metropolit **Ioan Mețianu**, azistat de protosinodul Dr. Roșca, asesorul N. Ivan, protopopii Moldovan și Dr. Stroia, deputații sinodali întruniți în sala seminarială, aleg o deputațiune de 3 (Iosif Moldovan, Dr. Lemenyi și I. de Preda) pentru a invita pe Exc. Sa la ședință.

Sosind Excelența Sa este întâmpinat cu însuflețite strigăte de «Să trăiască»; ocupând locul presidial deschide sinodul prin următoarea vorbire ascultată de d-nii deputați cu toată atențiunea:

«Hristos a înviat!
Domnilor deputați!

Simțesc mare mângâiere de câte ori am fericirea a Vă vedea întruniți în acest Sinod arhidiecezan, domnilor deputați, pentru a conlucra la dezvoltarea și întărirea salutarelor noastre așezăminte bisericești, și prin aceasta la promovarea binelui și fericirii clerului și poporului nostru. Deci vă salut cordial și la această ocaziune, rugând și aici pe bunul Dumnezeu, să ne lumineze și să ne îndrepteze numai la cele ce sunt spre preamărirea Lui și spre folosul nostru sufletesc și trupesc.

Din rapoartele conzistoriului Vă veți informă mai de aproape, domnilor, despre starea și mersul afacerilor noastre bisericești, școlare și epitropoști din anul expirat. Veți afla, că în unele părți ale Arhidiecezei noastre s'au zidit mai multe biserici și școli noi și s'au reînnoit altele vechi, făcându-se și daruri frumoase pentru susținerea acestora. S'au înființat mai multe reuuniuni, chiar și de femei evlavioase cu scopuri filantropice. Dar de altă parte, tot din acele rapoarte veți mai afla și aceea, că în anul trecut și biserica, dar mai ales școalele noastre au întâmpinat și unele cercări îngrijitoare, cari pretind tot mai mare îngrijire și mai mari sacrificii din partea noastră a tuturor.

Nu veți afla însă din acele rapoarte, domnilor, un simptom trist ce l-am observat eu, și care după mine este tot atât de daunos, ca și încercările mai înainte atinse, un simptom, a cărui amintire va displace unora, pe care însă de l-ași retăcea, ași păcătu greu înaintea lui Dumnezeu și a posterității. Un simptom, pe care mai ales noi cei întruniți în acest Sinod avem sfânta datorință a-l combate și delătura, până nu va fi prea târziu. Înțeleg simptomul slăbirei zelului în cercetarea mai regulată a bisericii din partea unor inteligenți, și încă chiar dintre aceia, cari stau în serviciul bisericii și al școalei și trăesc așa zicând dela biserică.

Nu voesc a zice, domnilor, că cei ce nu cercetează mai regulat biserica n'ar cultivă simțul religios în internul lor și n'ar fi tot așa de buni creștini, ca și cei ce o cercetează regulat; ci voesc a zice, că atât interesul cel mare al bisericii și al poporului, cât și al

dânșilor, ar fi să-și manifesteze acel simț religios și prin mai regulata cercetare a bisericii, și din motiv, că din lipsirea inteligenței dela biserică poporul poate deduce desconsiderarea bisericii, la care el ține cu atâta tărie, precum și separarea inteligenței de popor, pe când prin cercetarea mai regulată a bisericii, inteligența se apropie tot mai mult de popor, având cea mai potrivită ocaziune de a conveni mai adeseori cu poporul; că prin asemenea conveniri se întărește tot mai mult legătura dragostei creștinești între inteligență și popor; și în fine, că se dă și exemplul bun, cum și așteaptă poporul dela fruntașii sei.

Poate vor fi unii, cari vor privi aceasta de un lucru neînsemnat; noi însă, ca fruntași și aleși ai bisericii celei vii, având în vedere, că pe noi numai biserica străbună ne poate adăposti contra curentelor periculoase, să nu uităm domnilor, ceea ce susținem cu mândrie, că dacă biserica străbună a fost pururea inger păzitor al fericirilor noștri părinți, de-a lungul secolilor furtunoși, motivul fu, că acei fericți părinți țineau cu toată tăria la ea, că ei nu numai o cercetau foarte regulat, dar mai și cântau și citiau din psalmi, din scrierile apostolilor și profetilor, ear alții mai inteligenți și mai zeloși țineau și vorbiri evlavioase către popor. De asemenea să nu uităm domnilor, că când unii ori alții prin vre-o întâmplare se instrăinau dela biserică, atunci și ingerul cel păzitor se instrăină dela ei; și în fine să nu uităm, că tot ceea ce sfântă biserică este și pentru noi, precum și pentru urmașii noștri, același inger păzitor, care fu și pentru fericirile noștri părinți, însă numai până atunci, până când și noi vom ține la ea cu toată tăria, ear când noi am nesocoti-o, atunci și ea ne va părăsi pe noi, ceea ce ar avea cele mai triste urmări pentru noi și următorii noștri.

Pentru a ne convinge mai bine despre acele urmări triste provenitoare din neregulata cercetare a bisericii, să nu mergem mai departe, ci să privim numai în jurul nostru, ca să aflăm, cum se ridică până la o vreme fiii oamenilor noștri din clasa poporului de rând, ai căror părinți cercetează regulat biserică, ținând la datinele religioase și crescând și pe fiii lor în acelea; ear de altă parte să aflăm cum decăd în zilele noastre, chiar în a doua sau a treia generațiune, mulți dintre fiii și nepoții fruntașilor noștri, cari nu cercetează mai regulat biserică, numai pentru că în acești tineri nu s'a înrădăcinat destul de tare, încă din casa părintească, simțul religios, anghira, care să-i scutească de feluritele ispiti, ca să nu devină ca frunza expusă vânturilor.

Dacă vom considera dlor, că la alte popoare se ivesc mai rar asemenea simptome triste, vom înțelege ușor, pentru ce se interesează atât de mult de biserică inteligența acelor popoare, începând dela cea mai înaltă aristocrație; pentru ce cultivă acelea în măsură așa mare simțul religios în fiii lor, și pentru ce cultivă așa de bine terenul bisericesc, mai înființând și felurite reuniuni pentru potențarea simțului religios, măcar că ele mai au și alte terene de dezvoltare.

Aceste și alte asemenea experiențe ne conving, dlor, că oricât de învățați ne-am crede unii ori alții, tot atât de mare lipsă avem de manifestarea simțului religios și prin mai regulata cercetare a bisericii, și prin împlinirea datorințelor religioase, prescrite de biserică, ca și cei mai puțin învățați; căci prin cercetarea mai regulată a bisericii, ne apropiem tot mai mult de Dumnezeu și darurile lui, indigitându-ne și ajutându-ne la cele bune și folositoare și ferindu-ne de cele rele și păgubitoare.

Din aceste rezultate, dlor, că dacă dorim, ca biserica să ne fie și nouă și urmașilor noștri același scut și adăpost, același păzitor, care fu și fericirilor noștri părinți; atunci și din privința multor curente periculoase, ce o amenință, să conclucăm și noi din toate puterile la alipirea tuturor alor noștri tot mai mult de ea, manifestând aceea alipire și prin regulata cercetare, și prin împlinirea datorințelor religioase, precum făceau și fericirile noștri părinți.

De cumva Vi-s'ar părea însă dlor, că starea trebilor bisericesti în unele părți ar mai lăsa de dorit, atunci noi toți să conclucăm la realizarea acelor dorințe, pentru ca biserică să-și poată împlini sublima ei misiune tot cu mai mult succes.

Spre scopul acesta să stăruim, dlor, ca bisericile și școlile noastre să fie bine îngrijite; să stăruim, ca în oficii bisericesti și școlare să ajungă numai bărbați vrednici, iar nu de aceia, cari se recomandă numai prin vorbe umflate, bărbați, cari nu se mulțimesc că au cutare învățătură, dar cari știu și valoră ceea învățătură în folosul poporului; bărbați iubitori de biserică, căci cei ce iubesc biserică, iubesc și poporul.

De asemenea să stăruim și să și pretindem, dlor, ca preoții, profesorii și învățătorii noștri, cari trăiesc dela biserică, ca educători ai poporului și ai tinerimei noastre, pe lângă celelalte învățături, să cultive cu străduință și dragostea evanghelică, tare slăbită în unele părți în detrimentul bisericii și al școlii; să pomeargă poporului și tinerimei și cu exemple bune în toate privințele, și așa și în cercetarea mai regulată a bisericii, întru a cânta și a ceti, ba a și predică cuvântul lui Dumnezeu, cum fac aceasta și preoții și profesorii altor confesiuni. Căci prin aceasta se potențează simțul religios în popor și în tinerime, se potențează alipirea de biserică, steaua conducătoare și luminătoare în cărările cele întunecoase ale vieții.

Numai urmând așa, dlor, ne vom achita de marea datorință, la care ne-am angajat, când am primit sarcina de conlucrători în via Domnului; numai lucrând așa se va paraliza și îngrijitorul simptom atins mai înainte, și se vor întări tot mai mult așezăminte noastre bisericesti, și ne vor fi și nouă și urmașilor noștri același scut puternic, care fu și fericirilor noștri părinți.

În convingerea, că și D-Voastră, dlor, veți binevoi a aprecia acestea cu aceeași dragoste, cu care Vi-le adresez eu, declar sesiunea Sinodului nostru arhidiecezan ordinar pe anul 1905 deschisă.

La finea vorbirii se fac de nou ovațiuni vigurosului nostru Arhiepiscop.

Presidiul numește de notari provizori din cler: Dr. Cristea și Voilean; mireni: Dr. Comșa, Dr. Moldovan, Dr. Proca și Tritean.

Cetindu-se apelul nominal se constată, că sunt prezenți 35 deputați și astfel Sinodul se declară capace de a aduce concluze valide.

Se suspendează ședința pe 5 minute pentru a se face combinarea necesară pentru alegerea comisiunilor.

După redeschidere, prin aclamațiune se aleg în birou: Dr. Cristea, Voilean, Dr. Comșa, Dr. Moldovan, Dr. Proca și Tritean.

În com. verificatoare: R. Furdul, G. Hango, I. Mureșan, M. Cirlea, Dr. I. Mețianu, Dr. Popescu, Dr. Șenchea și Dr. Vlad.

În com. organizatoare: I. Papiu, Dr. Roșca, V. Voina, M. Cirlea, P. Cosma, Dr. Mihai, Dr. Lemenyi, I. de Preda și I. cav. de Pușcariu.

În com. bisericască: V. Damian, G. Medean, T. Gheaja, Dr. Buzura, Dr. Popescu, I. Pușcariu și Dr. Ștefan.

În com. școlară: Gr. Pletos, M. Voilean, Dr. Stroia, V. Almășan, Dr. Bologa, V. Onițiu, Dr. Radu, Dr. P. Șpan și V. Torțășanu.

În com. financiară: Dr. Ivan, D. Moldovan, V. Domșa, D. Comșa, P. Dreghits, N. Garoiu, Dr. Preda, Dr. Vecerde și A. Vlaicu.

După constituire se împart rapoartele consistoriale comisiunilor; ședința se ridică la orele 12¼ anunțându-se proxima ședință pe Marți la orele 10.

După ședința deputații sinodali se prezentează în corpore la Excelența Sa, unde rosti o frumoasă vorbire dep. I. cav. de Pușcariu.

Excelența Sa mulțumește d-lor deputați pentru urările de bine aduse prin rostul d-lui I. cav. de Pușcariu.

Excelența Sa a întrunit apoi la masa sa ospitală 25 deputați.

Dieceza Aradului.

P. S. Sa dl episcop Ioan I. Pap a deschis Duminecă Sinodul eparhial cu un mare discurs, în care — după arată importanța întrunirii și în deosebi a vieții noastre constituționale — atinge și scăderile vieții constituționale, ce rezultă din explicarea greșită a liberalismului, precum și din validitatea egoismului, care — neajungându-și scopul în cadrele vieții constituționale — nu se sfiește a recurge la mijlocul cel mai urgisit, la mijlocul răsburării. Mai departe atinge greutățile materiale, din cari rezultă stabilitatea deficitului bugetar, și indică starea îngrijitoare, în care ar rămâne fondurile diecezei, dacă s'ar face împărțirea reclamată prin planul înființării episcopiei la Timișoara și eventual Oradea-mare. În fine mai amintește și neliniștea sufletească provocată prin planul de reformă al guvernului privitor la învățământul popular.

După terminarea formalităților s'a ridicat ședința.

Ședința a 2-a a avut loc eri, Luni d. m.

Sosindu-ne prea târziu pentru acest număr, vom aduce discursul de deschidere al P. S. Sale episcopului Ioan I. Pap precum și raportul special în Nrul viitor.

Naționalismul exagerat e contrar creștinismului.

Ultimul nr. al revistei catolice «Katolikus Szemle» din Budapesta aduce păreri duor episcopi streini despre naționalismul exagerat, despre șovinism. Unul este episcopul Dr. Egger din St.-Gallen (Elveția), celălalt este Dr. Vențel Frindt, vicar arhiepiscopesc în Praga. Dr. Egger scriind «Despre patriotism» zice, că tot ce fac statele pentru generalizarea limbei naționale e rău și colidează cu sentimentul creștinesc. Sentimentul cosmopolit e un mare rău, dar tot așa de mare rău e și naționalismul exagerat, al cărui principiu fundamental este, că numai state cu o singură limbă au îndreptățire de existență. Acest naționalism exagerat silăste statele să se nizească a suprima limba singuraticelor naționalități, a scoate din școlile populare instrucția în limba maternă. Nizuința aceasta e însă fără efect. Locul natal al limbei materne e familia. Școala populară are numai datorința să desvoalte mai departe limba școlariilor, limba pe care o aduc școlarii cu sine. Tendințele șoviniste provoacă și întăresc rezistența naționalităților. Șovinismul e o rămășiță din timpul păgânismului, care a considerat de străini, de dușmani, de fără drepturi diferitele popoare de alt sânge și de altă limbă. Creștinismul a înlocuit acest principiu cu principiul iubirii. Cam în același sens a scris și episcopul Dr. Vențel Frindt, dovedind, că instrucția limbei oficiale în școlile populare e periculoasă. Expunerile obiective și motivate ale celor 2 episcopi au produs mult sânge rău la șovinismul nostru.

Mandatul ministrului Nyiri. Se știe deja, că mandatul ministrului apărării, Alex. Nyiri, a fost atacat prin petiție pe motiv, că la alegere alegătorii au fost tractați gratis cu mâncări și beuturi și s'au comis presiuni și mituri în stil mare. Curia, după o pertractare de mai multe zile, a ordonat cercetare asupra tuturor cazurilor enumerate de petenți, și cu îndeplinirea cercetării a încredințat Tabla regească din Budapesta.

Alegerea dela Cehul-Silvaniei. În congregația ordinară a com. Sălagiu, ținută în 3 Mai n., dnl George Pop de Băsești și Andreiu Cosma au interplat pe vicecomitele Török referitor la abuzurile și nedreptățile comise de organele administrative cu ocaziunea alegerii sângeroase de de-

putat la Cehul-Silvaniei, unde plebea șovinistă a spart capul candidatului naționalist român George Pop de Băsești, de a trebuit să zacă mai multe zile în pat. Vicecomitele a răspuns, că împotriva alegerii s'a dat petiție la Curie și astfel Curia e competentă să-și spună cuvântul. În privința abuzurilor descrise în interpelație până acum numai o jalbă a fost prezentată la comitat și în urma acestei jalbe s'a ordonat cercetare.

Dieta din Budapesta.

Proiectul de Adresă.

Joi s'a început desbaterea proiectului de Adresă. Primul orator a fost contele Teodor Batthyány, care a zis între altele, că cu cât mai mult se trăgănează împlinirea pretenziunilor națiunii, cu atât mai grea și mai scumpă va fi realizarea lor.

Proximal orator a fost Francisc Nagy din partidul liberal. Zice, că și el vrea reforma parlamentară și reforma sistemului de dare, reforme administrative și social-politice. Și el simpatizează cu independența economică, dar numai pe lângă pregătirile suficiente. Și el pretinde, ca să fie scos în relief în modul cel mai pregnant caracterul național maghiar al armatei ungare, în limbă și în signii, și aceasta o dorește aproape toți membrii partidului liberal, ba chiar nici Regele nu poate afla în Adresă nimic, ce necondiționat ar trebui să respingă. Dar la alegeri nici partidul kossuthist, nici cel liberal, n'a întrunit majoritatea absolută și astfel nu se poate forma guvernul nici din membri ai partidului kossuthist, dar nici din membri ai partidului liberal. Una e însă sigur: Țeara s'a exprimat la alegeri pentru susținerea transacției dela 1867.

Oratorul roagă opoziția coaliată să ia în programul seu militar un punct, care la aparență n'are nimic de-a face cu programul militar, dar în realitate e de colosală importanță, anume: *instrucția obligatorie a limbei maghiare în școlile populare.*

Adresa o consideră ca superfluă, fără scop și nesatisfăcătoare, deci n'o primește.

Al treilea orator Fr. Kossuth declară, că partidul kossuthist, când primește Adresa coalitiei, își susține totodată principiile sale în toată integritatea lor și se va lupta neîntrerupt pentru realizarea lor. Ce privește criza, țeara are lipsă de un guvern responsabil în această situație dificilă, dar acest guvern nu se poate forma, decât cu sprijinul coalitiei, care voește să creeze o nouă eră, în care să se reconstruească Ungaria independentă.

Ținuta Croaților.

În numele deputaților croați Nicolae Tomasics a cetit apoi o declarațiune, în care se spune că deputații croați voesc promovarea politicii maghiare, dar numai a unei astfel de politice maghiare, care respectează drepturile Croației și limba croată. Dorec și ei naționalizarea armatei, dar deoarece în Croația limba oficială e cea croată, pretind comandă croată, embleme croate și în judicatura militară limba croată. Recunosc, că Ungaria are drept la teritoriu vamal independent, dar independența vamală o țin astăzi de periculoasă pentru agricultura croată. Deoarece Adresa desconsideră drepturile Croației, ei nu o primesc.

În ședința de Vineri dep. Victor Issekutz polemizând cu deputatul croat Tomasics încearcă a dovedi, că Croații n'au drept să pretindă în regimentele croate ale armatei comune limba croată de comandă.

Dep. Aladar Zichy, presidentul partidului popular, constată că criza actuală nu e numai criză de guvern, ci și criză de partid și criză de sistem. Sistemul actual, care prin corupție vrea să delătore neliniștea și nemulțumirea, nu se mai

poate susține. Coaliția are ca scop să asigure dezvoltarea gradată a țării în direcție națională (maghiară), deci fiecare patriot bun trebuie să primească Adresa coaliției.

Earăși proiectul lui Berzeviczy.

Premierul conte Stefan Tisza cere dela coaliția opozițională să prezinte programul ei detaliat de lucrare. Declară, că condamnă și el corupția. Critizează proiectul de adresă și, între altele, zice, că coaliția ar fi trebuit să ia în Adresa către Tron și reforma (= maghiarizarea) *învățământului poporal*. Declară categoric, că *guvernul n'a retras proiectul lui Berzeviczy*, ci din contră ține și mai departe în mod neschimbat la acest proiect. Vorbește apoi contra independenței vamale și pentru teritoriul vamal comun cu Austria. Declară în fine, că bucueros ar părăsi fotoliul ministerial, dar e silit să rămână și mai departe în fruntea țării, până ce va fi absolvat definitiv din post.

Tumult.

În decursul discursului lui Tisza s'a produs mare tumult. Deputații coaliției n'au mai voit să asculte pe Tisza, ci l-au întrerupt sgomotos și l-au apostrofat cu vorbe aspre. Dep. Pozsgay l-a numit obraznic. Alții strigau: Nu-l ascultăm! Destul a fost din discursul «impărătesc»! Care-se de aici! Cine l-a adus de urechi aici?

Tisza își termină în sgomot mare discursul, declarând că nu primește proiectul de Adresă.

Ținuta deputaților naționaliști.

În numele deputaților naționaliști, Dr. Teodór Mihályi vorbește cam aceste: Fiecare cetățean cu gândire patriotică are datorința să dea ajutor la rezolvarea crizei. Dureri însă, că la consfătuirile pentru rezolvarea crizei naționalitățile n'au fost luate în considerare și nimenea n'a venit cu deputații naționaliști în atingere, cu toate că naționalitățile nu se luptă pentru scopuri separate, ci se nuzesc a servi interese comune.

E vătămătoare direcția mai nouă politică, care — la revizia legii învățământului poporal — vrea să valideze în școlile poporale în măsură mai extinsă limba maghiară. Drepturile naționalităților sunt asigurate prin lege, dar guvernele liberale de până acum n'au executat aceste legi.

La redactarea Adresei naționalitățile n'au fost luate în considerare și Adresa nici nu atinge chestiunea naționalităților.

Din aceste motive nu primește proiectul de Adresă, ci prezintă contra-proiect, pe care îl vom aduce în întregime în numărul viitor.

Bánffy despre națiunile nemaghiare.

În ședința de Sâmbătă au ținut discursuri la proiectul de Adresă dep. baron Desideriu Bánffy, baron Ern. Daniel și contele Alex. Károlyi. Pe noi ne interesează în deosebi expunerile lui Bánffy.

Vorbind despre proiectul min. Berzeviczy (reforma învățământului poporal) zice Bánffy, că se bucură, că a fost retras proiectul, pentru că proiectul acesta conține unele detalii, pe cari absolut nu le poate primi. «În locul acestui proiect doresc să ridic la valoare de drept un proiect mult mai corespunzător *educațiunii naționale maghiare*». Posibil, că noul proiect nu va satisface de loc naționalitățile, dar «mai bine să creăm o lege școlară perfectă din punct de vedere național, decât una care satisface pe Sași» etc. (Dr. A. Vlad: Când ai avut lipsă de voturile noastre, astfel ai vorbit!) Des. Bánffy: Nimenea nu poate zice despre mine, că am fost sprijinitorul, ocrotitorul naționalităților. Și chiar pe timpul, când eram min. president, am dizolvat — pe lângă aprobarea națiunii — adunarea, care s'a ocupat cu chestiunea naționalităților. Nimenea nu poate crede, că am pactat cu naționalitățile.

Trecând la cuprinsul proiectului de Adresă susține, că independența economică e necondiționat necesară pentru eluarea și dezvoltarea independenței politice, adecă pentru *crearea statului național maghiar unitar*, a unui astfel de stat, care poate cu drept pretinde, ca cetățenii, cari au drepturi, să aibă și datorința a promova scopurile reconstruirii statului național maghiar unitar.

Statul maghiar pretinde cu drept cuvânt și posibilitatea dezvoltării naționale a armatei sale. În starea actuală armata vine în ajutorul dezvoltării direcțiunii poli-gloate și suprimă interesele naționale maghiare.

Dar, în situația actuală europeană, numai statele naționale au viitor sigur și îndreptățire la existență. Imperiul german ia dispozițiuni energice față de naționalitățile sale în interesul direcției naționale germane. Mica Românie romanizează sistematic pe Maghiarii cu trecut secular (Strigăte în centru: Nu-i drept! Strigăte în stânga: E germană limba de comandă militară în România?). Des. Bánffy: Deci în mod conștient și în modul cel mai hotărât trebuie să promovăm dezvoltarea direcției naționale maghiare și din toate puterile trebuie să nuzim, ca gradatim să scadă și în fine să dispară caracterul poliglot al statului.

Interesul statului poruncește, că numai până la acel hotar trebuie permisă validitatea teoriei «statului de drept», până la care această teorie servește interesele statului. Egalitatea de drept trebuie susținută, dar a explică astfel dreptul naționalităților, că naționalităților le dăm individualitate separată în această țară, e imposibil, pentru că prin aceasta săpăm viitorul nostru de stat.

E deci necesară reorganizarea armatei din punct de vedere național maghiar. Națiunea are necondiționat drept să dispună asupra limbei de comandă în armata sa. Dar de altfel nu comanda maghiară e cea mai importantă, ci limba regimentelor. *Trebuie ca în toate regimentele ungare să fie limba de regiment exclusiv limba maghiară*, ceea ce se poate ușor realiza.

Desvoltarea națională a statului maghiar și delăturarea caracterului poliglot al statului e nu numai interesul Ungariei, ci și al Austriei, ba chiar și al dinastiei. *Statul național maghiar unitar formează baza sigură a dinastiei și baza viitorului dinastiei*.

Față de naționalități trebuie să începem lupta pentru realizarea statului național maghiar unitar. *Până când nu vor fi puse bazele statului maghiar unitar, naționalitățile nu pot conta la concesiuni*. Din punctul de vedere al egalității de drept dăm totul, dar drepturi pe seama naționalităților nici odată și nimic.

Incheie astfel: Ori se formează un nou guvern, ori rămâne și mai departe Tisza în fruntea guvernului, *toți vom consimți în aceea, ca să suprimăm nuzințele naționalităților, cari nuzințe servesc interesele statului poliglot*.

Informațiuni.

Logodnă. Dl profesor Dr. Vasile Meruțiu, asistent la universitatea din București și secretar al Comisiei petrolifere din România s'a logodit cu dsoara Tulia Lucaciu, fiica părintelui Dr. Vasile Lucaciu din Șișești. Felicitările noastre!

Primul arhitect român în Viena. Dl Cesar B. Poppovits, arhitect, ne aduce la cunoștință, că s'a asociat cu dl arhitect Carol Limbach și au deschis un birou de arhitectură și construcție în Viena, II, Lessinggasse 11. Dl Cesar B. Poppovits e primul arhitect și constructor român etablat în Viena. Prin faptul, că D-sa a fost în decurs de mulți ani arhitect la primăria din Viena și prin conexiunile întinse, ce le avusese pe vremuri rapo-satul D-sale tată B. G. Poppovits,

furnizorul curții regale române, s'a făcut în curând cunoscut publicului din Viena.

Dl Nicolae Șiclovan, inginer diplomat, ne face cunoscut că și-a deschis cancelarie tehnică în Oravița.

Dl Dr. Victor Deleu din Sălăgiu a dat a doua zi de Paști cenzura de avocat la Budapesta.

† **Nicolau Fabian**, învățător în penziune, a încetat din viață la 30 April st. n. în noaptea și ceasul Învierii Domnului Nostru Isus Hristos, în anul al 69-lea al laborioasei sale vieți și al 44-lea al fericitei sale căsătorii, după un îndelungat moribund, împătășit fiind cu sfintele Taine. Rămășițele pământești au fost înmormântate la 2 Mai în cimiteriul gr. cat. din Bârsana. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Procesul pentru fundațiunea Trandafil. Acum 40 ani a lăsat prin testament negustorul bogat Trandafil din Neoplanta o moșie de 500 jughere, ca din venitele aceleia să se dea stipendii tinerilor gr. or. fără deosebire de naționalitate, cari vreau să-și continue studiile. Administratorul fundațiunii a fost patriarhul sârbesc din Carloviț. Separându-se mai târziu biserica gr. or. în 2 biserici: română și sârbească, patriarhul sârbesc din Carloviț n'a voit să împartă fundațiunea Trandafil între biserica română și sârbească, ci a ținut-o numai pe seama Sârbilor. Biserica română gr. or. a intentat — prin jurisconsultul seu Dr. Emil Babeș — proces bisericeii sârbești pentru 1/2 părți din fundațiunea Trandafil, care crescuse în cursul vremii la aproape un milion coroane. Tribunalul a adus sentința, că biserica română are drept la jumătate din fundațiune. Tabla regească numai într'atâta a modificat sentința tribunalului, că a calificat fundațiunea ca fundațiune «școlară» și nu bisericească. Curia a întărit sentința tribunalului și a Tablei. Acum comitetul congresului bisericeii sârbești a intentat proces contra metropolitului Mețianu pentru cassarea sentințelor aduse. Tribunalul din Budapesta a pertractat Joi procesul și a respins acțiunea de cassatie, pe motiv, că în chestiunile procesuale ce provin din despărțirea bisericeii române și sârbești, numai apelația are loc, altceva nu. Tot în acest proces însuși patriarhul din Carloviț a înaintat acțiune pentru înoirea procesului.

Emigrarea din Bănat. Tot mai multe familii din Bănat emigreză la America. Vineri seara au plecat din Timișoara la Fiume spre a se imbarcă pentru America 79 emigranți bănățeni, iar în zilele următoare au mai plecat cam 200. Partea cea mai mare a celor ce au plecat Vineri sunt Șvabi din Mehala, Ciacova, Ujpécs, Szakálháza, Aradul-nou, Srediștea-mare, Mercyzfalva, Recașul-umișan, Jebel, Pesac, Jamul-mare și Iasenova. Între emigranți se află și femei și copii. Grupa cea mai interesantă a fost însă orchestra de copii din Freidorf. Această orchestră, ai cărei membri sunt copii de 10—12 ani, a fost angajată prin contract de un impresario spre a face un turneu de 1 an prin America.

Ministru român la Arad. La 4 Mai a fost la Arad dl Ioan C. Grădișteanu, ministrul de agricultură al României, ca să studieze motoarele fabricii de vagoane și să se convingă despre utilitatea lor. Dl ministru a fost pe deplin mulțumit de cele văzute și a făcut o comandă de motoare pe seama statului român.

Sate noi în Dobrogea. În anul 1904 s'au înființat în Dobrogea mai multe sate românești, cărora li-s'au dat următoarele nume: Coroana de oțel, Dragoș, Pintilă Vodă, Furnica, Vasile Lupu, Mateiu Basarab (toate pe granița bulgară), Biruința, General Cernat și Smărdanul-nou (aceste pe malul Dunărei), Principele Nicolae (acesta pe granița rusească), Ștefan-cel-Mare și Neatrănarea (aceste 2 în interiorul Dobrogei).

Curtea cu jurați. La 15 Mai n. se începe sesiunea a II-a a curții cu jurați de pe lângă tribunalul regesc din Lugoj. Vor veni la pertractare următoarele

procese: 1) la 15 Mai procesul lui Martin Guga din Zorlenții-mari pentruucidere intenționată. Apărător este dl Coriolan Brediceanu. 2) La 16 Mai procesul lui Petru Stefan din Ohabă-sârbească pentru aprindere. 3) La 17 Mai procesul lui Nicolae și Ilie Darabanț din Bucoveș, pentru omor. Apărători sunt dnii Coriolan Brediceanu și Dr. Dobó Jenő. 4) La 18 Mai procesul lui Anton Brandmüller pentru încercare de ucidere. (A voit să-și împuște soția, în strada Timișorii).

Procesul de pressă Macassy. Marți în 16 Mai st. n. se va pertracta în fața curții cu jurați din Timișoara procesul de pressă intentat de protopretorele din Bozovici Wilhelm Macassy contra unui comunicat apărut în ziarul nostru. Acuzat este ca autor părintele D. Bogoevici din Bănia I. Bozovici. Citați sunt la pertractare 24 martori. Interesul pentru această pertractare este din cale afară mare.

Soldații să învețe agricultura. Ministrul de războiu al României, generalul Manu a hotărât să înființeze în casarme cursuri practice de agricultură pentru soldații activi, ca soldații să învețe lucrarea rațională a solului și tehnica modernă a economiei de câmp, pentru a putea apoi pune în praxă cunoștințele lor pe terenul agriculturii.

Afacerea de onoare a premierului Tisza. În ședința extrem de sgomotoasă de Vineri a dietei deputatul Pozsgay l-a numit pe ministrul-president Tisza obraznic, nerușinat (szemtelen). În aceeași zi Tisza a trimis 2 secundanți, pe secretarul de stat Desideriu Gromon și pe contele Stefan Keglevich, să provoace la duel pe Pozsgay, pentru expresiunea ofenzătoare. Secundanții lui Pozsgay sunt deputații Nicolae Zichy și Vladimir Zichy. Secundanții lui Pozsgay au declarat, că Pozsgay refuză a da satisfacție, pentru că Tisza are afaceri de onoare neaplanate; Pozsgay e însă dispus a sta la luptă cu Tisza, dar această luptă nu poate fi considerată ca duel. Secundanții lui Tisza n'au primit punctul acesta de vedere și astfel afacerea a rămas neaplanată.

Explozie de acetilenă. De curând a explodat la Ciacova aparatul de acetilenă așezat în fundul curții «hotelului național». Un servitor, care se află în apropiere, a fost rănit în mod îngrozitor și acum se află pe pragul morții. În urma exploziei s'a iscat și foc, care însă a fost stins repede. Cauza exploziei nu e cunoscută.

Foc mare în Baja a bătuit Sâmbătă un incendiu cumplit, care a mistuit 60 case. Trei persoane au ars de vii.

Cursul pietei Lugoj.

M a r f a		
	greutate	coroane bani
Grâu prima calitate	90	16
de mijloc	85	15 60
Săcară prima calitate	80	14 60
de mijloc	75	13 80
Orz prima calitate	80	14 60
de mijloc	75	14
Ovăș prima calitate	45	14 80
de mijloc	40	13 60
Cucuruz prima calitate	85	16 60
de mijloc	85	16 40
nou	10	—
Făină 0.	75	29 40
prima	72	28 20
albă	70	27 40
brună	68	26 80
Orez	1	48
Gris	80	36
Arpăcaș	70	48
Mazăre	90	48
Linte	85	56
Fasole	80	36
Mălaiu mărunt	70	36
Cartofi	—	12
Fân prima calitate	—	9
de mijloc	—	8
Paie	—	4
Stejar	—	6 20
Carbuni de peatră	—	5 50
de Petroșeni	—	4
Oloiu de rapia	—	96
Lumini de stearină	—	1 08
topite	—	84
Săpun	—	80 72
Carne de vită I. calitate	—	1 20
II.	—	1 12
Unsoare de porc	—	1 60
Sămânță de chimin	—	1 12
Sare, bucăți	—	22
Zăhar	—	96
Vin	—	80
Spirt I.	—	15
II.	—	14

Publicațiune.

Din partea comitetului central al comitatului Caraș-Severin se face prin aceasta cunoscut, că în sensul § 41 al art. de lege XXXIII din 1874, respective § 146 al art. de lege XV din anul 1899, lista alegătorilor precum și lista despre cei rămași afară, din fiecare comună, sunt revăzute și puse în ordine alfabetică.

Aceste liste se pot vedea în comune mari și cu magistrat ordinar la respectivul jude comunal; ear în comune mici sub supraveghierea unui membru al antistiei comunale la respectivul notar cercual ori comunal. și în fine la comitetul central

dela 5 Mai până incluzive 25 Mai a. c.

dimineața între 8 și 12 ore, ear după amezi între 2 și 6 ore.

Fiecare alegător poate prezenta reclamațiunile referitoare atât la persoana proprie, cât și la luarea în listă sau lăsarea nejustă din listă a vre-unui alegător. Întru cât respectivul ar fi luat în lista cercului electoral respectiv

dela 5 până la 15 Mai a. c.

Aceste reclamațiuni trebuie prezentate la comitetul central, la antistia sau la notarul acelei comune sau oraș, ale căror liste provizorii despre alegătorii primiți sau scoși din listă sunt excepționate prin reclamațiuni. În toate aceste locuri trebuie induse aceste reclamațiuni după seria intrării lor într-un protocol deschis anume spre acest scop, însemnându-se pe fiecare act ziua intrării.

Observațiunile contra rugărilor sau recurselor date pentru rectificarea listelor au să fie prezentate în restimpul dela

16 până la 25 Mai a. c.

tot la acel loc, unde sunt prezentate recursurile excepționale.

Toate recursurile și observațiunile dimpreună cu protocolul de exhibite trebuie subțernute, îndată după expirarea termenului precluziv, la comitetul central care va decide asupra lor. În contra acestor decize se pot recurge

în decurs de 10 zile computate dela inmanuare sau dela publicarea deciziunilor

și recursurile aceste trebuie prezentate la președintele comitetului central comitatens.

Dat din ședința comitetului central al comitatului Caraș-Severin ținută în Lugoj la 15 April 1905.

Carol Fialka,

vicecomite,

ca președinte al comitetului central.

P. P. 14 (3-3)

Un candidat

Nr. 88 (3-3) de avocat

cu praxă, caută urgent

dl **Dr. Pompeiu Marcu,**
advocat în Lugoj.

AVIZ.

Prin aceasta se publică, că „*Săcana*“, asociațiune de păstrare și anticipațiune în Sacul, în urma decizului tribunalului din Lugoj Nr. 2597/1905 s'a dizolvat, după ce adunarea generală ținută la 19 Februarie 1905 st. n. a decis dizolvarea.

Creditorii asociațiunii sunt rugați, ca să-și valideze pretenziunile cel mult în decurs de 6 luni dela a 3-ia publicare a acestui aviz.

Sacul, 23 April n. 1905.

Nr. 88 (3-3)

Diracțiunea.

AVIZ.

Se aduce la cunoștință publică, că tribunalul, în locul dizolvatei asociațiunii de păstrare și anticipațiune „*Săcana*“, a înprotocolat în registrul firmelor firma

„*Săcana*“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Sacul.

Sacul, 23 April n. 1905.

Nr. 88 (3-3)

Diracțiunea.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 3870.
ad. 1905

Publicațiune.

Reprezentanța orașului Lugoj în ședința ținută la 23 Martie a. c. a decis, ca curățirea și udarea stradelor să se dee în arândă pe calea licitațiunii minuende și pe lângă condițiunile subțernute și ratificate prin reprezentanța opidană. În scopul exarândării se va ține licitațiune minuendă cu oferte în scris la 13 Mai a. c. 10 ore a. m.

Reflectanții sunt poștiți a-și inaintă ofertele provăzute cu timbru de 1 coroană și cu vadiu de 3000 coroane la subscrisul primar până la termenul sus indicat. Oferte întârziate sau defectuos ajustate, nu se vor lua în considerare.

Oferentul are să declare în oferta sa, că cunoaște condițiunile detaliate.

Condițiunile detaliate se pot vedea în decursul orelor oficioase în cancelaria senatorului opidan Lad. Balogh.

Ofertele sunt a se face pe timp de un an.

Lugoj, 27 April 1905.

Marsovszky,

primar.

P. P. 15 (3-2).

Dr. Stefan Petrovici

advocat în Lugoj

Nr. 86 (5-3)

anunță, că și-a mutat

locuința și cancelaria advocațională în casa nouă a institutului „Poporul“, Lugojul-român.

Noroc de tot enorm la Török!

Neîntrecut

este norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja mai mult de 19 milioane cor. câștiguri am plătit în scurt timp on. noștri mășterii; numai în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri.

Și anume marele premiu de 602.000 coroane pe nr.-ul 98924, cel mai mare câștig de 400.000 cor. pe nr.-ul 83451, precum și câștiguri à cor 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, mai multe à 15.000 și 10.000, și afară de aceste încă multe alte câștiguri mari.

Recomandăm deci să luați parte la loteria de clase, care îndată se începe și care este mai bogată în șanse din toată lumea, și să comandați la noi un loz de noroc. În viitoarea a 16-a loterie de clase ung. se vor trage earăși din

110.000 lozuri 55.000

cu câștiguri în bani, și adecă se vor trage cu totul câștiguri în enorma sumă de 14 milioane 459.000 coroane.

Tot nату se-si caute numele! Tot nату să-și încerce norocul cu numărul, care e însemnat lângă numele seu ori al unui membru al familiei sale.

(se găsește în șir alfabetic)

Adolf	1112	Cecilia	82136	Gellert	72630	János	82957	Mano	88259	Salomon	2996
Adrián	1112	Celestin	82139	Gerzson	82649	Jeno	82345	Marcel	2851	Samu	1979
Adul	1112	David	2778	Gergely	82116	Julian	8277	Margit	7250	Sandor	1783
Agnes	1111	Denes	12426	Géza	4797	Josaf	7290	Maria	17707	Sari	25018
Agoston	21242	Dessó	20983	Gizella	5639	Josca	18290	Mártha	23014	Sarolta	24028
Aladar	20138	Domokos	23006	Gusztáv	18161	Jozsef	21432	Mártha	24008	Sebestyen	24289
Albert	44360	Dora	24258	György	21145	Judith	21095	Márton	24274	Simon	4646
Alfred	39119	Dorotea	74529	Gyözö	23018	Juliska	24368	Matild	40705	Szerena	57716
Alex	75811	Edith	36319	Hedwig	29656	Kálmán	40342	Matyas	56698	Taksony	58576
Amália	56235	Edo	31132	Helena	56235	Károly	36572	Melánia	59564	Tamas	46973
Ambrus	55146	Edwin	72822	Henriette	59167	Katinka	72815	Menyher	80019	Tassilo	58682
Andor	82506	Elek	82534	Henrik	74633	Kazmer	82950	Miklós	38064	Terus	82908
Andras	990	Elmar	82164	Hermann	82964	Kriszta	82916	Miklós	82278	Tibor	5200
Anna	4948	Emil	82520	Hermann	82917	Klara	2878	Sikks	2890	Vilmos	5904
Antal	12017	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7286	Milan	7288	Timon	18662
Aranka	36298	Endre	5641	Hubert	6313	Kornel	16563	Mor	17798	Tivadar	22027
Armand	35511	Erno	12433	Hugo	13154	Kornelia	2202	Morie	23016	Tóbiás	24005
Armas	24348	Erekesztin	21142	Humbert	21147	Kristof	23097	Nándor	24014	Urban	24296
Arpad	20028	Erwin	23007	Ibolyka	28077	Krisztina	23065	Narcis	24279	Valeria	40789
Arthur	44289	Eva	24259	Idcska	2427	Lajos	40486	Narcs	24279	Vaxal	24018
Aurel	59142	Erzsébet	29546	Ignáo	29647	László	86678	Olivér	57098	Vendel	18666
Artlla	72615	Eszter	56471	Ika	56552	Laura	89582	Orbán	50566	Viktor	50974
Balazs	82826	Etel	56163	Illes	56168	Lazar	78076	Oszkár	80458	Viktoria	80047
Balint	82152	Faolian	7225	Ilma	72639	Lenart	82962	Otto	80008	Vilbald	82302
Barnabas	82311	Felix	82837	Hona	82855	Léonke	82855	Ódon	83281	Vilma	29008
Bela	2449	Ferdinand	82516	Imre	82226	Leo	2879	Pál	2802	Vilmos	8618
Benedek	2498	Ferenc	82591	Inoc	2876	Leonia	7278	Paula	7800	Vince	18656
Bernat	12434	Flora	2787	Ipoly	6452	Lidia	17750	Petronella	17740	Virgil	23029
Berta	29978	Franciska	5612	Iren	18229	Lipót	2102	Peter	23017	Zoltan	24044
Bertalan	72223	Frida	14285	Irma	21148	Lorant	2102	Piroska	24017	Zsigmond	15181
Boroka	2454	Frigyos	21144	Istvan	23092	Lothar	84702	Pista	24258	Zsolt	42276
Bogdan	24574	Fülöp	2809	Izabella	24551	Lorinc	40702	Refael	40742	Zsuzsanna	35021
Borbála	59145	Gabor	21263	Izidor	40462	Ludmilla	46687	Regina	37086		
Boroka	7074	Gabriella	39541	Ivan	56526	Luzs	49526	Richard	59572		
Branco	8224	Gaspar	39511	Jakab	59208	Malvin	78135	Róbert	80629		
		Gezsa	39164	Janka	72614	Manfred	82978	Rózsika	83099		
								Rudolf	82296		

Cel mai mare câștig ev. 1,000,000 coroane.

Special I premiu de 600.000. 1 câștig de 400.000. 1 à 200.000. 2 à 100.000. 1 à 90.000. 2 à 80.000. 1 à 70.000. 2 à 60.000. 1 à 50.000. 40.000. 5 à 30.000. 3 à 25.000. 8 à 20.000. 8 à 15.000. 36 à 10.000 și încă multe altele.

Nr. 79 (6-4).

Misa conf. planului a lozurilor originale clasa I face:

Pentru 1/4 loz orig. fl. — 75 sau cor. 1.50, pentru 1/2 loz orig. fl. 1.50 sau cor. 3 — „ „ „ 2. — „ 6. — „ 1/4 „ „ 6. — „ 12. — și se trimit pe lângă ramburs sau trimiterea înainte a prețului. Planuri of. gratuit. Comande p. lozurile de noroc de mai sus rugăm a trimite până în

15 Mai a. c.

cu încredere direct la adresa noastră, pentru că numerile de mai sus ușor se trec

A. Török & Co.

Cea mai mare afacere de loterie de clase în Ungaria.

BUDAPESTA.

Secțiunile loteriei de clase ale colecturii noastre principale:

Centrala: **Theresienring 46/a.** I. Sucursală: **Waitznerring 4/a.** II. Sucursală: **Museumring 11/a.** III. Sucursală: **Elisabethring 54/a.**